

**Proclamarea anului 2015 în Patriarhia Română ca
„Anul omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi”
și „Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur
și al marilor păstori de suflete din eparhii” ***

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2015 drept *Anul omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi* și *Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii*.

Practica proclamării anilor omagiali dedicați unor sfinți sau unor evenimente din viața Bisericii ne-a arătat că aceasta inspiră mai multă *conlucrare* în activitatea pastorală și misionară a Bisericii, mai multă *comuniune fraternă*, mai multă *recunoștință* și *reînnoire* spirituală. Având în vedere că anul acesta, 2015, se împlinesc **130 de ani de la recunoașterea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române** (aprilie 1885) și **90 de ani de la ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rangul de Patriarhie** (februarie 1925), misiunea Bisericii noastre trebuie să țină cont de realitățile concrete ale contextului social și cultural prezent. În acest sens, *misiunea pastorală a Bisericii noastre trebuie intensificată atât la nivelul parohiilor, cât și al mănăstirilor din cuprinsul Patriarhiei Române*.

Potrivit *Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*, **prin parohie înțelegem comunitatea creștinilor**

* Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, rostit la 1 ianuarie 2015, în Catedrala patriarhală, cu prilejul proclamării Anului omagial 2015, dedicat *misiunii parohiei și mănăstirii azi* și *Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii*.

ortodocși, clerici și mireni, situată pe un anumit teritoriu și subordonată centrului eparhial din punct de vedere canonic, juridic, administrativ și patrimonial, condusă de un preot paroh numit de Chiriarhul (arhiepiscopul sau episcopul) eparhiei respective¹.

Din punct de vedere spiritual, parohia este comunitatea în care se mântuiesc cei ce, prin *Botez, Mirungere și Euharistie*, au devenit creștini ortodocși. În parohie, la fel ca în familie, învățăm să ne rugăm împreună, să ne bucurăm împreună și să avem compasiune față de cei care trec prin suferință sau prin tristețea pierderii celor dragi. *Parohia este marea familie spirituală a familiilor conjugale.*

Prin cultul pomenirii morților, în parohie se cultivă legătura între generații. Credincioșii din parohii cultivă o înțelegere profundă a sensului sfânt al vieții și al morții, prin trăirea *Liturghiei euharistice* și a vieții duhovnicești. Parohiile ortodoxe românești au învățat o mulțime de tineri să iubească valorile spirituale, morale și culturale ale Ortodoxiei și ale culturii românești.

Astăzi, din nefericire, majoritatea populației sărace din parohiile rurale este creștin ortodoxă, iar preoții noștri de la sate se confruntă cu multe probleme de ordin social și pastoral. Criza economică, șomajul, dezvoltarea rurală insuficientă și *emigrația* spre țări mai dezvoltate au cauzat o *criză majoră a satului românesc* și mari

¹ Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, aprobat de Sfântul Sinod, prin Hotărârea nr. 4678 /28 noiembrie 2007, recunoscut de către Guvernul României prin H.G. nr. 53/16 ianuarie 2008 și publicat în „Monitorul Oficial”, nr. 50, 22 ianuarie 2008, p. 13.

dificultăți în misiunea pastorală a preoților din parohii. În rândul preoților noștri există multă bunăvoință de a ajuta pe cei săraci, dar puține mijloace de a realiza cele ce sunt urgent necesare. În multe localități rurale s-au închis școlile din lipsă de copii și dispensarele medicale din lipsă de medici, încât doar preotul, ca intelectual, a rămas să promoveze cultura și să ajute spiritual comunitatea rurală.

La nivelul Patriarhiei Române, în parohiile sărace, avem multe biserici în construcție, mai ales acolo unde n-au existat niciodată biserici, iar altele necesită restaurare sau reparație. De asemenea, avem nevoie de case parohiale, pentru ca preoții să locuiască în mijlocul comunității, dar și de centre sociale sau cantine parohiale, pentru ca oamenii săraci să fie și mai mult ajutați. Sărăcia actuală din parohiile rurale ne cheamă să organizăm mai multă solidaritate între parohiile urbane și cele rurale și mai multă cooperare cu autoritățile locale și cu posibili donatori.

Se constată tot mai mult că în parohia în care nu este biserică, nu este preot, nu este casă parohială, sau preotul nu locuiește în mijlocul comunității, ci la oraș și face naveta la sat, există mai multe cazuri de alcoolism, mai multă singurătate și mai puțină solidaritate între oameni, mai puțină comuniune și mai puțină bucurie. În schimb, acolo unde biserica parohială este deschisă în fiecare duminică și zi de sărbătoare, unde preotul aduce speranță, organizând programe de întrajutorare frățească și mobilizând oamenii

credincioși să-i ajute pe cei mai săraci, situația spirituală și socială a parohiei este diferită. Așadar, *actul religios din parohie nu are numai o consecință cultică sau spirituală, ci el influențează și viața socială, aduce un spor de calitate vieții într-o anumită comunitate. Acolo unde există cooperare strânsă între preot, primar, învățător și medic, între toți factorii de răspundere, se creează speranță mai multă și comuniune spirituală mai intensă.*

De asemenea, *misiunea monahismului în viața Bisericii azi,* ne cheamă la o reflecție spirituală și pastorală privind importanța și responsabilitatea mănăstirilor în contextul actual al societății contemporane, profund marcată de fenomenul secularismului - consumist, de intensificarea individualismului - indiferentist, având o viziune autosuficientă și materialistă asupra lumii și vieții, fără referință la valorile spirituale creștine sau religioase în general. Întrucât toate aceste frământări influențează și viața monahală, **prima lucrare misionară a monahismului este rugăciunea.** În pofida tuturor dificultăților din trecut și de astăzi, mănăstirile, prin experiența lor duhovnicească acumulată, consemnată mai ales în paginile *Patericului* și ale *Filocaliei* și păstrată vie în comunitățile edificate pe ascultare, asumarea sărăciei personale și a curăției trupesti și sufletești, sunt repere luminoase și izvor de putere spirituală pentru misiunea Bisericii în societate.

A doua mare lucrare misionară a monahismului este munca unită cu rugăciunea și cu ospitalitatea. În acest sens, monahismul ortodox românesc este în același timp *liturgic, filocalic* (ascetic) și *filantropic* (ospitalier), *fidel tradiției apostolice și patristice și atent la nevoile actuale ale Bisericii și la provocările societății contemporane.*

Mănăstirile trebuie să ajute permanent pe cei ce vin să se roage împreună cu viețuitorii acestora. Primirea cu bucurie a pelerinilor sau ospitalitatea a fost și este o lucrare misionară a mănăstirilor care oferă pelerinilor atât hrană duhovnicească pentru suflet, cât și o masă caldă, după Sfânta Liturghie. Din nefericire, unele mănăstiri sărace de azi nu mai reușesc să împlinească această tradiție a ospitalității așa cum ar dori să o facă.

Promovarea legăturii dintre cult și cultură este o altă lucrare misionară a monahismului, mai ale azi când se afirmă în societate o atitudine anticreștină și antireligioasă sub pretextul umanismului secular. Mănăstirile au fost în țara noastră primele comunități creștine care au înființat *biblioteci și școli de teologie și de cultură*, unde se copiau manuscrise, se tipăreau cărți, monahii fiind mari apărători ai dreptei credințe și promotori ai culturii creștine.

Monahul părăsește lumea, dar poartă în rugăciune neîncetat pe cei care viețuiesc în lume, iar drumul său se întrepătrunde

adesea cu cel al mireanului, fiind împreună călători sau *pelerini pe drumul mântuirii*, al credinței și al dragostei față de Dumnezeu și de semeni.

Demersul Bisericii Ortodoxe Române de intensificare a vieții spirituale și a activității misionare a parohiilor și mănăstirilor trebuie însoțit de comportamentul personal al păstorului de suflete, care este dator să fie „*pildă credincioșilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția*” (1 Timotei 4, 12). De aceea, preoții, călugării și duhovnicii trebuie să cultive o maturitate spirituală deosebită, pentru a reuși să ajute spiritual pe cei răniți de păcat și să sădească în sufletele tuturor dragostea față de Hristos și de Biserica Sa.

În tradiția apostolică și patristică a Bisericii întâlnim multe chipuri luminoase de *păstori duhovnicești care și-au dăruit întreaga viață misiunii Bisericii*. Unul dintre aceștia este **Sfântul Ierarh Ioan Gură de Aur (347-†407)**, Arhiepiscopul Constantinopolului, cel mai mare predicator al Bisericii Ortodoxe. *El a apărat și promovat sfințenia și demnitatea familiei, lumina și virtuțile vieții monahale și lucrarea filantropică a Bisericii în societate. A fost nu doar un mare tâlcuitor al Sfintei Scripturi, ci și un luptător pentru demnitatea ființei umane, pentru dreptate și sfințenie. Dascăl al pocăinței, al rugăciunii și al milosteniei, Sfântul Ioan Gură de Aur a arătat că Evanghelia lui Hristos este lumina vieții creștine pe pământ, ca pregătire pentru viața cerească, veșnică.*

Totodată, poporul nostru a fost binecuvântat de Dumnezeu cu **mulți păstori de suflete** (ierarhi, preoți și monahi), care au mărturisit credința în vremuri grele, au construit biserici și mănăstiri, au născut și crescut duhovnicește generații de credincioși în iubirea lui Hristos și în iubirea de Biserică și Neam.

Astăzi, prin acești mari păstori de suflete, *poporul nostru are mai mulți mijlocitori sau rugători pentru el în fața Preasfintei Treimi*, ca el să-și păstreze credința ortodoxă, să transmită tinerilor această credință, singura prin care primim mântuirea, și să-și înalțe demnitatea sa ca neam purtător de Cruce și Înviere în istorie, pentru a se bucura de slava Împărăției cerurilor.

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române